

**בניית המשפט העליון
בשבתו כבית משפט גבוה לצדק**

בג"ץ 3066/20
בג"ץ 3067/20
בג"ץ 3068/20
בג"ץ 3070/20
בג"ץ 3071/20
בג"ץ 5131/20
בג"ץ 5133/20
בג"ץ 5331/20
בג"ץ 5816/20

	1. זיד
	2. המוקד להגנת הפרט
<u>העותרים בבג"ץ 3066/20</u>	
	1. יחיא
	2. המוקד להגנת הפרט
<u>העותרים בבג"ץ 3067/20</u>	
	1. קבהא
	2. קבהא
	3. המוקד להגנת הפרט
<u>העותרים בבג"ץ 3068/20</u>	
	1. קבהא
	2. המוקד להגנת הפרט
<u>העותרים בבג"ץ 3070/20</u>	
	1. אבו עביד
	2. אבו עביד
	3. המוקד להגנת הפרט
<u>העותרים בבג"ץ 3071/20</u>	
	1. זיד
	2. זיד
	3. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר
<u>העותרים בבג"ץ 5131/20</u>	
	1. ואכד
	2. ואכד
	3. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר
<u>העותרים בבג"ץ 5133/20</u>	
	1. זיד
	2. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר
<u>העותרים בבג"ץ 5331/20</u>	
	1. ואכד
	2. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר
<u>העותרים בבג"ץ 5816/20</u>	

כולם על-ידי ב"כ עוה"ד תהילה מאיר ואח'
מהמוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר
רח' אבו עוביידה 4, ירושלים, 97200
טלפון: 02-6283555; פקס: 02-6276317

נ ג ד

המפקד הצבאי לאזור הגדה המערבית
על-ידי פרקליטות המדינה,
משרד המשפטים, ירושלים
טלפון: 073-3925590; פקס: 02-6467011

ה מ ש י ב

הודעה מעדכנת מטעם המשיב

1. בהתאם להחלטות בית המשפט הנכבד, מוגשת בזאת הודעה מעדכנת מטעם המשיב בנוגע לאגרות הרישום בעסקאות ירושה באזור.
2. נזכיר כי עניינן של העתירות בבקשת העותרים כי יינתן להם היתר כניסה למרחב התפר בתוקף לשלוש שנים, וזאת, כנטען בעתירות, לצורך שימור זיקתם הקניינית לאדמתם ולצורך גישתם הסדירה אליהן.
בנוסף, מבקשים העותרים "סעד כללי", והוא כי "יתאפשר לאנשים להוכיח זיקה קניינית לאדמות במרחב התפר שעברו בירושה, לצורך קבלת היתרי כניסה לאדמות שבמרחב התפר, באמצעות הגשת נסחי טאבו על שם מורישי האדמות, בצירוף צווי ירושה, המוכיחים את ההעברה של הבעלות על האדמות מהבעלים הרשומים ליורשיהם".
3. ביום 14.9.20, ולקראת הדיון בעתירות, הגיש המשיב את תגובותיו לעתירות.
בפתח התגובות הוזכר כי במסגרת בג"ץ משטר ההיתרים במרחב התפר (9961/03), אשר הוגש, בין היתר, מטעם המוקד להגנת הפרט המהווה צד גם להליך דנן – נבחנו מכלול הנהלים המסדירים את משטר ההיתרים ובתוך כך גם הדרישה להוכחת זכות במקרקעין מוסדרים לצורך קבלת היתר חקלאי, שכללה כבר אז הצגת נסח טאבו, כפי שהיא נדרשת כיום, ובית המשפט הנכבד לא הביע הסתייגות לעניין זה במסגרת פסק הדין. לפיכך, המשיב טען כי לא קמה עילה לבחינת הסוגיה מחדש במסגרת העתירות דנן.
בכל הנוגע לסעדים הפרטניים, טען המשיב כי דין העתירות להידחות בהיעדר עילה להתערבותו של בית המשפט הנכבד בהחלטות המשיב, משעה שהעותרים לא צירפו אישור זכויות מלשכת רישום המקרקעין לביסוס זכויותיהם במקרקעין מוסדרים, וזאת בהתאם לנהלי מרחב התפר.
עוד טען המשיב כי דינו של "הסעד הכללי" להידחות בהיעדר עילה להתערבות שיפוטית, שכן הדרישה לעדכון רישום בטאבו לצורך מתן היתרי חקלאי במרחב התפר, היא דרישה סבירה ומידתית, אשר נועדה לתכלית ביטחונית, ובנסיבות העניין לא מקימה עילה להתערבותו של בית המשפט הנכבד.
4. ביום 21.9.20 התקיים דיון בעתירות לפני בית המשפט הנכבד, במהלכו נשמעו טענות הצדדים בהרחבה. בתום הדיון העיר בית המשפט הנכבד כי על המשיב לבחון ולהבהיר את עמדתו בשלוש הסוגיות שלהלן:
(א) דרישת המשיב לתשלום אגרת רישום ירושה בסך 1% משווי הקרקע לצורך רישום הקרקע.

(ב) האפשרות להצגת ייפוי כוח לצורך עיבוד חלקות של בעלי קרקע אחרים.

(ג) האפשרות לקבלת היתר תקלאי לאחר פתיחת הליך הרישום בטאבו ועד מתן החלטה, ופרק הזמן הניתן במסגרת ההיתר.

5. בהמשך לכך, ניתנה בתום הדיון החלטת בית המשפט הנכבד, המורה כדלקמן:

"בשלב זה לאחר שמיעת הערות בית המשפט ביקש המשיב שהות בת 90 ימים על מנת לגבש עמדה על הנושאים שעלו ולהציגם בהודעה מעדכנת הנתמכת בתצהיר מתאים. הודעה כאמור תוגש לא יאוחר מיום 3.1.2021 ולאחר קבלתה יוחלט על המשך הטיפול בבקשה."

6. ביום 3.1.21 הגיש המשיב הודעה מטעמו, במסגרתה עדכן בדבר שלוש הסוגיות האמורות.

אשר לדרישה לתשלום אגרת רישום ירושה בעסקאות מקרקעין, שעמדה על 1% משווי הקרקע (באופן יחסי לזכויותיו של היורש במקרקעין), נמסר כי לאור הערות בית המשפט הנכבד במסגרת הדיון, נערכו מספר דיונים פנימיים במינהל האזרחי לצורך גיבוש עמדה בנושא הפחתת אגרת הרישום בעסקאות ירושה והעמדתה על סכום של 160 ש"ח. צוין, כי המתווה העקרוני שאושר הוא העמדת האגרה על סכום הדומה לזה הנגבה בישראל בנסיבות דומות, אך מתווה זה עודנו טעון אישורים נוספים, ככלתיקון חקיקתי באזור, וכי הליכי האישורים צפויים להסתיים בתוך כשלושה חודשים.

אשר לאפשרות להציג ייפוי כוח לצורך עיבוד חלקות של בעלי קרקע אחרים צוין, כפי שמסר המשיב במהלך הדיון, כי מבקש היתר תקלאי יכול להציג ייפוי כוח לצורך עיבוד חלקות של בעלי קרקע אחרים. עוד צוין, כי סעיף 7.א.14, פרק ג', סימן א' לנהלי הכניסה למרחב התפר לשנת 2019, שעניינו "חלקה מזערית", תוקן, וכעת קובע הסעיף כי "היתר עיבוד לצרכים חקלאיים יינתן גם על בסיס 'סכימת' זכויות של מספר בעלי זכויות שחלקם המשותף בקרקע מגיע עד הרף של – 330 מ"ר – עבור אחד מהם לפי בחירתם. טענות בדבר עיבוד של חלקים נוספים יש לתמוך במסמכים מתאימים". כך, שניתן לקבל היתר תקלאי גם במקרים בהם "סכימת" הזכויות של מספר בעלי זכויות שחלקם המשותף בקרקע מגיע עד הרף של 330 מ"ר – עבור אחד מהם לפי בחירתם, בכפוף להצגת ההסכמה של בעלי הזכויות האחרים בקרקע.

למען שלמות התמונה הוסף כי ביום 10.12.20 הורה בית המשפט הנכבד על מתן צו על-תנאי בבג"ץ 6896/18 טעמה נ' הפקד הצבאי בגדה המערבית, ובמסגרתו הורה למשיבים דשם, בין היתר, ליתן טעם "מדוע לא יבוטל סעיף 14(א)(7) לקפ"ק מרחב התפר המעודכן לשנת 2019 שנוסב על 'בדיקת חלקו של המבקש בחלקה' ו/או יוחלף בהסדר אחר הנותן מענה לבעלי זכויות משותפים בחלקות" (יוער כי ביום 25.3.21 הגישה המדינה תצהיר תשובה בתיק, ודיון בהתנגדות לצו על-תנאי קבוע ליום 8.7.21).

אשר לאפשרות לקבלת היתר חקלאי לאחר פתיחת הליך הרישום בטאבו ועד מתן החלטה צוין, כפי שמסר המשיב במהלך הדיון, כי בקשה לקבלת היתר חקלאי עבור מקרקעין מוסדרים שאינם רשומים על שם היורש אינה נדחית לחלוטין, אלא מונפק למבקש היתר "צרכים אישיים" למשך שלושה חודשים לצורך שימור זיקתו לקרקע, והוא מופנה לרישום החלקה במרשם המקרקעין (כפי שאף נעשה בעניינם של העותרים דנן). עם הצגת אישור על פתיחת הבקשה לרישום החלקה במרשם המקרקעין, התושב יהיה זכאי לקבלת היתר חקלאי בהתאם לפרק הזמן הקבוע בנהלי הכניסה למרחב התפר (החל מיום 30.1.21 – שנתיים), וזאת עד להכרעה בבקשתו לרישום הירושה. כן צוין כי אם נדחית בקשה לרישום מקרקעין עובר לסיום התקופה האמורה, יבוטל ההיתר שניתן לאלתר.

לאור זאת, ביקש המשיב מבית המשפט הנכבד לקבוע כי העתירות אינן מגלות עילה להתערבות שיפוטית; לחלופין, הציע המשיב להגיש הודעת עדכון בעניין סטטוס הליך החקיקה בדבר אגרת רישום הירושה.

7. ביום 7.1.21 ניתנה החלטת בית המשפט הנכבד, כדלקמן:

"נוכח האמור בסעיף 6 להודעה המעדכנת מטעם המשיב, המשיב יגיש עד יום 11.4.2021 הודעה מעדכנת נוספת כמבוקש.

העותרים יהיו רשאים להגיש תגובה מטעמם בתוך 30 ימים מיום הגשת ההודעה המעדכנת."

8. כעת, יבקש המשיב לעדכן כי עבודת המטה שערך המינהל האזרחי בנושא אגרות הרישום בעסקאות ירושה הושלמה, והוצגה בפני ראש המינהל האזרחי. אחר זאת, ביום 11.4.21, נחתמו תיקוני החקיקה שעניינם קביעת ותיקון שיעורי האגרות בתחום רישום מקרקעין.

לענייננו, רלוונטיות תקנות בדבר אגרות רישום מקרקעין [נוסח משולב] (תיקון מס' 4) (יהודה ושומרון), התשפ"א-2021 (להלן: **תקנות בדבר אגרות רישום מקרקעין**) המורות, בין היתר, כי בתקנות בדבר אגרות רישום מקרקעין [נוסח משולב] (יהודה ושומרון), התשס"ט-2009, ישונה פרט 5 בתוספת, שעניינו "רישום ירושה", כך שבמקום האמור בעמודה "האגרה" יבוא: "160 שקלים חדשים".

צילום תקנות בדבר אגרות רישום מקרקעין מצורף ומסומן מש/1.

9. כך, שבהתאם לתקנות בדבר אגרות רישום מקרקעין, אגרת הרישום בעסקאות ירושה עומדת על 160 ₪ (וזאת חלף הקביעה קודמת, לפיה גובה האגרה היא 1% משווי הנכס, באופן יחסי לזכויותיו של היורש במקרקעין). יצוין, כי תחילת תוקפן של תקנות אלה ביום חתימתן, קרי ביום 11.4.21.

10. בנסיבות אלה, ולאור כלל האמור בהודעה זו ובכתבי בי-הדין שהוגשו מטעם המשיב, בית המשפט הנכבד מתבקש לקבוע כי העתירות דן אינן מגלות עילה להתערבות שיפוטית.
11. למען הסדר הטוב יצוין כי העתירה בבג"ץ 5329/20, אשר נדונה במאוחד עם העתירות שבכותרת, נמחקה לבקשת העותרים דשם ביום 21.2.21.

היום, י' באייר תשפ"א
22 באפריל 2021

ס"ן 125
סיון דגן עו"ד

עוזרת ראשית במחלקת הבג"צים
בפרקליטות המדינה